

Thema's bachelorproef 2023-2024 (Educatieve bachelor kleuteronderwijs)

Vragen die kunnen helpen bij het maken van een keuze:

- ? Wat zijn de **prioriteiten** voor verbetering, vernieuwing of professionalisering binnen de school voor 2023-2024 waarrond het lerarenteam aan de slag zal gaan en waarbij de bachelorproef zou kunnen passen? Cf. Schoolactieplan.
- ? Naar welk onderwijsthema zijn jullie **nieuwsgierig**? Welk thema vraagt onderzoek en verdere uitdieping op school?
- ? Van welk thema willen jullie al even **werk van maken** op school maar ontbreekt de tijd om jullie erin te verdiepen?
- ? Binnen welk thema hoorden jullie over **vernieuwingen of innovaties** die interessant zijn om in een pilootproject kleinschalig toegepast te zien op jullie school?
- ? Bij welke thema's of projecten zijn er **successen** uit het verleden waarop de bachelorproef kan verder bouwen?

Het praktijkonderzoek kan **binnen het gekozen thema nog meerdere kanten op** en zal gaandeweg afgebakend worden, in samenspraak met de student. Dit maakt ook dat je nog niet meteen het onderzoeksdoel, onderzoeksvragen of eindresultaat kan formuleren: dat zal het onderzoek namelijk moeten uitwijzen.

Diversiteit, inclusie en partnerschappen

Een school is steeds vaker per definitie een diverse school, met verschillen tussen kinderen in gender, afkomst, leervermogen, motivatie of beperkingen. Bachelorproeven gericht op dit onderzoeksthema gaan op zoek naar hoe kleuters maximaal kunnen **participeren** en wat daarvoor nodig is. Onderwerpen binnen het klas- en schoolgebeuren zijn mogelijk (bijvoorbeeld conflicten op de speelplaats, UDL of klasoverschrijdende differentiatie). Tegelijk kan het ook gaan over samen zoeken naar wat werkt om **inclusieve leeromgevingen** te creëren en welke partners hiervoor nodig zijn. Mogelijkheden tot brede basiszorg en differentiatie verkennen, krijgen de klemtoon in dit onderzoeksthema. Vanuit de nood aan warme en vlotte transities voor kleuters kan inzetten op sterk **ouder-schoolpartnerschap** ook een insteek binnen dit onderzoeksthema zijn.

Oriëntatie op de wereld en wiskundig denken

Het uitgangspunt van dit onderzoeksthema is de **onderzoekende houding van kleuters**. Kleuters zijn nieuwsgierig en willen de werkelijkheid exploreren. De onderzoekende houding van kleuters aanwakkeren kan onder andere via het binnenbrengen van nieuwe ideeën en visie, doordachte activiteiten binnen of buiten de klas uitwerken, denkstimulerende interacties aangaan, loose parts introduceren, ... Vanuit die nieuwsgierigheid kunnen kleuters hun oriëntatie op de wereld ontwikkelen (vanuit tijd, ruimte, techniek, natuur, samenleving of bewegingscultuur). Een complementaire insteek voor dit onderzoeksthema is **wereldburgerschap**. Dit lijkt op het eerste zicht een thema dat te abstract is voor kleuters. Maar in feite komen in elke school voortdurend thema's aan bod die kinderen oriënteren op de wereld en op grote thema's rondom hen. Sommige van deze wereldburgerschapsthema's zijn echter niet evident om te vertalen op niveau van de allerkleinsten: migratie, klimaatverandering, conflicthantering, (voedsel)verspilling, levensbeschouwelijke vragen, ... Ook kan binnen dit thema de ontwikkeling van het **wiskundig denken** bij kleuters, inclusief ontluikende gecijferdheid, centraal staan of kunnen linken gelegd worden naar het domein **beweging** (bv. outdoor learning).

Muzisch werken

Wie naar kleuters kijkt, ontdekt dat zij zich spontaan uitdrukken in vele talen en met grote openheid de (muzische) wereld van dans, drama, beeld, woord, media en muziek benaderen. Wat evident lijkt voor kinderen is dat niet altijd voor hun begeleiders. Met dit thema zoeken we samen naar manieren om met een **muzische bril op weg te gaan in de klas- of schoolwerking**. Het kan bijvoorbeeld gaan over een vernieuwende blik op muzisch kwaliteitsvol aanbod, het zoeken naar ruimte en stimulansen voor creativiteit en verbeeldingskracht of het zichtbaar en bespreekbaar maken van muzische processen. Inspireren en geïnspireerd worden, is de kern van dit onderzoeksthema.

Taal en meertaligheid

Werken aan een **rijke, uitdagende en krachtige taalomgeving in de kleuterklas** staat centraal bij dit onderzoeksthema. Het onderzoek kan bijvoorbeeld gaan over het aanpakken van situaties waar nu taalkansen blijven liggen, zoals het inzetten op taal-en denkstimulerende interacties met kleuters tijdens speelleerkansen of op andere momenten in het klasgebeuren. Verder kan het onderzoek ook inzoomen op één of meerdere aspecten van de **meertalige klas- of schoolcontext**. Daarnaast kunnen bij dit onderzoeksthema ook onderwerpen zoals woordenschatverwerving, begrijpend luisteren, hardopdenkend voorlezen of ontluikende geletterdheid uitgediept worden.

Het leren en ontwikkelen van kinderen begeleiden

Een leraar die beschikt over de juiste (vak)didactische en pedagogische vaardigheden bereikt veel betere resultaten met leerlingen dan wanneer dat niet het geval is. In dit onderzoeksthema kijken we naar hoe we **leerprocessen van jonge kinderen krachtig kunnen begeleiden en/of beoordelen**. Meer pedagogische insteken als klasmanagement, gericht inzetten van bepaalde werkvormen, doelgericht werken, sociale vaardigheden, groepsdynamiek en warme leerkracht-kind relaties sluiten hierbij aan. Ook het warm en gericht uitwerken van **transitiemomenten** in de leer- en leefomgeving van kleuters kan een insteek zijn. Het onderzoek kan gaan om structurele verticale overgangen (bv. peuterinstap of overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar). Ook kleinere dagelijkse horizontale overgangen zijn mogelijk als focus, vaak vanuit een geïntegreerde blik op zorg en leren (educare) (bv. onthalen van kleuters elke ochtend of een doorgaande lijn creëren waarin zorg en leren samengaan).

Digitale geletterdheid

De Vlaamse regering investeert met de Digisprong fors in de digitalisering van het Vlaamse onderwijs. Dit onderzoeksthema zoomt daarom in op het zinvol inzetten van **digitale tools** in de kleuterklas. Denk daarbij aan laptops, tablets, digiboards, green screens, beebots, sociale media, ... Het onderzoek van hoe zo'n tools gebruikt kunnen worden als middel om lesdoelen te bereiken -en niet als doel op zich- is hierbij essentieel. Daarnaast kan ook de **mediakundige ontwikkeling** bij kleuters uitgediept worden, vanuit thema's zoals hun nieuwsgierigheid naar media, mediawijsheid, de mogelijkheden van mediamiddelen, audiovisuele bouwstenen van media of ICT-vaardigheden. Ook de ontwikkeling van computationeel denken bij kleuters kan een mogelijke insteek zijn.

